

A 2030-ig szóló Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, és annak első intézkedési tervéről

MAT, Siófok, 2022. október 14.

Tartalom

1. Előzmények, a stratégia fókuszai
2. Stratégiai környezet, uniós fejlesztési tervek
3. Kiinduló társadalmi és szakpolitikai helyzet, alapelvek
4. A stratégia beavatkozási területei
5. Az MNTFS 2030 első intézkedési terve 2024-ig

---

1. Előzmények, a stratégia fókuszai

Előzmények, célok, célcsoportok

Az MNTFS 2030 stratégia megalkotásának **főbb előzményei**:

- az MNTFS II. (2011-2020) vége, **új stratégia igénye**
- megfelelés az **új európai uniós keretstratégiának**
- a 2021-27-es EU-s források lehívásához szükséges **feljogosító feltételek** teljesítése.

3 fő cél:

- az **anyagi és szociális nélkülözés** arányának csökkentése a gyermekes családok esetében (22,9→13%)
- a szegénység **újratemelődésének** megakadályozása
- a társadalmi-gazdasági javakhoz történő **egyenlő esélyű hozzáférés**.

Célcsoportok: a szegénységben, mélyszegénységben élő **gyermekes családok** (köztük romák), továbbá a **roma népesség** általában.

Nem tartoznak ide más hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (hajléktalanok, bevándorlók), akiknek a helyzetét külön ágazati stratégiák tárgyalják.

A stratégia célrendszere (csak a fontosabbak)

1. Az anyagi és szociális nélkülözés kockázatában élők arányának csökkentése, különös tekintettel a roma népességre

- 1.1. A romák, tartósan rászoruló munkaeő-piaci integrációjának elősegítése, foglalkoztatottsági szintjük emelése.
- 1.2. A szakpolitikák, beavatkozások tervezését, nyomon követését, értékelését szolgáló adminisztrációs és statisztikai adatforrások, információs rendszerek fejlesztése.

2. A szegénység, szociális kizáródás újratermelődésének megakadályozása

- 2.1. A gyermekek szegénységének csökkentése.
- 2.2. A roma és tartósan rászoruló gyerekek oktatáshoz való hozzáféréseinek javítása.
- 2.3. A végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése.

3. A társadalmi-gazdasági javakhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés javítása, a társadalmi összetartozás erősítése

- 3.1. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása
- 3.2. A lakhatás körülményeinek és biztonságának javítása, lakhatási lehetőségek bővítése.
- 3.3. A települési és térségi szegregáció csökkentése.
- 3.4. Az egészségi állapot javítása, a várható élettartam növelése, az egészségügyi ellátórendszerhez való hozzáférés javítása.
- 3.5. Bizalomerősítés, a romákkal szembeni diszkrimináció csökkentése, áldozatvédelem.
- 3.6. Az érintettek bevonása a programok tervezésébe, végrehajtásába, értékelésébe.

Az MNTFS 2030 számszerűsített céljai

	<i>kiinduló érték (év)</i>	2026	2030
Anyagi és szociális szegénység a gyermekes családok esetében	22,9% (2019)	19%	13%
Szegénységi rés	38,7% (2020)	30%	20%
Biztos Kezdet Gyerekházat látogató gyermekek száma	2379 (2019)	2700	3400
A roma tanulók körében a korai iskolaelhagyás mértéke	64,6% (2019)	58%	45%
Felsőfokú képzésben részvevő 15-24 éves roma diákok száma	2,2% (2019)	3%	4%
NEET a roma fiatalok körében	41,0% (2019)	36%	30%
Alacsony iskolai végzettségűek aránya a 15-74 éves romák körében	77,4% (2019)	70%	60%
Foglalkoztatás a 15-64 éves romák körében	45,5% (2019)	51%	60%

---

2. Stratégiai környezet, uniós fejlesztési tervek

Stratégiai környezet

Érvényben lévő, vagy elfogadás előtt álló stratégiák, dokumentumok:

- Új köznevelési-, szakképzési- és Digitális Oktatási Stratégia
- Nemzeti Fejlesztés 2030: OFTK 2.0
- Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia 2018-2030
- Egészséges Magyarország 2014-2020 Stratégia
- Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020,
- Bűnmegelőzési stratégia
- Emberkereskedelem elleni küzdelem 2020-2023 közötti stratégiája
- Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2013-2023

- A 2030-ig szóló európai uniós roma keretstratégia
- Az Európai Unióval kötendő Partnerségi Megállapodás keretei

„Egyenlőségközpontú Unió”: a 2030-ig szóló új roma keretstratégia (2021)

- A korábbi keretstratégiára épül.
- Kulcsterületei: **egyenlőség, befogadás, részvétel, oktatás, foglalkoztatás, egészség, lakhatás** – alapvetően megegyezik a hazai megközelítéssel.
- **Területenként új célkitűzések és ajánlások** a célok elérésének módjára vonatkozóan. **Hazánk már most teljesít néhány célkitűzést.**
- **Kompromisszum** a jelentős roma lakosságú (főleg közép-európai) országok és más tagállamok között, ahol a romák nem tömbben élnek.
- **Összességében üdvözlöttük az anyagot**, mely olyan célokat fogalmaz meg, amelyek a szegénység kockázatának kitett nem romák számára is megteremti a minőségi élet lehetőségét.

Az új keretstratégia céljai, a célok értékelése

Csak uniós célok az egyes országokra való lebontás nélkül, de fókusszal a nagy roma népeiséggel (>1%) rendelkező 9 országra:

1. A **hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatban tapasztalatot szerzett** romák arányának felére csökkentése
2. A **hátrányos megkülönböztetést jelentő** romák aránya megduplázása
3. A romák és nem romák közötti **szegénységi rés** felére csökkentése
4. A **kisgyermekkorai nevelésben** részesülő roma gyermekek arányában meglévő különbség felére csökkentése
5. A **szegregált általános iskolába járó** roma gyermekek arányának felére csökkentése a jelentős roma népességű tagállamokban

Az új keretstratégia céljai, a célok értékelése

6. A roma / nem roma **foglalkoztatási szakadék** és a **nemek közötti foglalkoztatási különbség** felére csökkentése
7. A **várható élettartam** terén meglévő szakadék felére csökkentése
8. Az **elégtelen lakáskörülmények** között élők aránya terén fennálló szakadék egyharmadával való csökkentése
9. A romák legalább 95%-a férjen hozzá **vezetékes vízhez**

Mérés: FRA 4 éves felmérései és nemzeti statisztikák

Európai uniós programtervezés 2021-2027

Kapcsolódás a **uniós Közös rendelet** szakpolitikai célkitűzéseivel:

- a szociális Európa szakpolitikai célkitűzéshez, egy **gyarapodó, egészséges és a munkaerőpiacon versenyképes** társadalom víziójához.
- a polgárokhoz közelebb álló Európa szakpolitikai célkitűzéshez a **területi elmaradottság okainak megszüntetése és a települések fejlesztése** révén.

A **Partnerségi Megállapodás** kiemelt célja: 2030-ig a gazdasági és társadalmi versenyképesség növelése – a kedvezőtlen helyzetű térségek felzárkóztatásával egyidejűleg.

Európai uniós programtervezés 2021-2027

A Partnerségi megállapodás jövőképe 2030-ra:

- sikerül **stabilizálni a születésszámot**, illetve a halálozások száma a születésszám közelébe kerül;
- az alacsony hozzáadott értékű munkahelyek helyét **magasabb képzettségigényű munkahelyek** veszik át; tovább nő a foglalkoztatottság, a termelékenység és a munkahelyek minősége;
- a magyar **bérek** szorosan megközelítik a nyugat-európai államoknál tapasztaltakat;
- a gazdaság, a közlekedés és az energiatermelés zöldítésével csökken az üvegházhatású gázok kibocsátása, melynek eredményeként **javul a környezeti állapot minősége**;
- megteremtődnek a **gyors és biztonságos fizikai és digitális hozzáférés**, valamint kapcsolattartás feltételei;

Európai uniós programtervezés 2021-2027

- a **javuló egészségügyi szolgáltatások** segítik az embereket egészségük megőrzésében, melynek köszönhetően a magyar lakosság átlagéletkora és az egészségben eltöltött életek száma tovább nő;
- a magyar **oktatás** egyszerre készíti fel a tanulókat a globalizálódó világ megértésére és a magyar kultúra művelésére, az egészség- és környezettudatos életvezetésre, az élethosszig tartó önképzésre;
- népszerűvé válik a vidéki életmód, **javul a vidék megtartó ereje**;
- mérséklődnek az országon belüli területi és társadalmi különbségek;
- tovább csökken a szegénység vagy társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett népesség száma;
- felélénkül a **Visegrádi országok** közötti kereskedelem, bővülnek a közlekedési kapcsolatok, továbbá Magyarország kiemelt szerepet vállal a **Kárpát-medencei** gazdasági térség nemzetközi versenyképességében.

Az MNTFS 2030 és az uniós feljogosító feltételek I.

Érvényben van a nemzeti roma befogadási stratégia szakpolitikai kerete, amely a következőket tartalmazza:

1. A romák integrációjának felgyorsítását, a szegregáció megelőzését és felszámolását célzó intézkedések, figyelembe véve a fiatal romák társadalmi nemi dimenzióját és helyzetét, valamint az alapértékek és a mérhető részcélok, célok meghatározása

Az MNTFS 2030 és az uniós feljogosító feltételek II.

A társadalmi befogadásra és a szegénység csökkentésére irányuló nemzeti vagy regionális stratégiai szakpolitikai vagy jogszabályi keret van érvényben, amely a következő fellépéseket tartalmazza:

1. A szegénység és a társadalmi kirekesztés, köztük a **gyermekszegénység**, a jó minőségű **koragyermekkorai oktatáshoz és gondozáshoz való hozzáférés**, a **hajléktalanság**, a **térbeli és iskolai szegregáció**, az alapvető szolgáltatásokhoz és **infrastruktúrákhoz való korlátozott hozzáférés**, valamint a **kiszolgáltatott személyek** sajátos igényeinek (koruktól függetlenül) bizonyítékokon alapuló diagnózisa
2. A **szegregáció minden területen történő megelőzésére és leküzdésére irányuló intézkedések**, többek között, a szociális védelem, a befogadó munkaerőpiacok, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek – köztük a migránsok és menekültek – számára minőségi **szolgáltatásokhoz való hozzáférés** révén
3. Az intézményi ellátásról a **családi és közösségi alapú ellátásra való áttérést célzó intézkedések**
4. Rendelkezések annak biztosítására, hogy a keret tervezése, megvalósítása, **nyomon követése** és felülvizsgálata az érdekeltekkel – köztük az esélyegyenlőségi szervekkel, a szociális partnerekkel és a civil társadalmi szervezetekkel – **szoros együttműködésben történjen**

Az MNTFS 2030 és az uniós feljogosító feltételek

Az MNTFS 2030 önmagában csak részben teljesíti a feljogosító feltételeket

- nem terjed ki a hajléktalanokra és a bevándorlókra;
- nem fedi le az iskolai szegregáció és az inkluzív munkaerőpiacok teljes kérdéskörét;
- nem foglalkozik pénzügyi támogatásokkal;

(a hiányzó területekkel foglalkoznak más stratégiák, illetve jogszabályok)

Az összes feljogosító feltételnek való megfelelés azért **kulcskérdés**, mert a **tagállamok** mindaddig nem tudnak költségeket elszámolni, ameddig az előfeltételek nem teljesülnek.

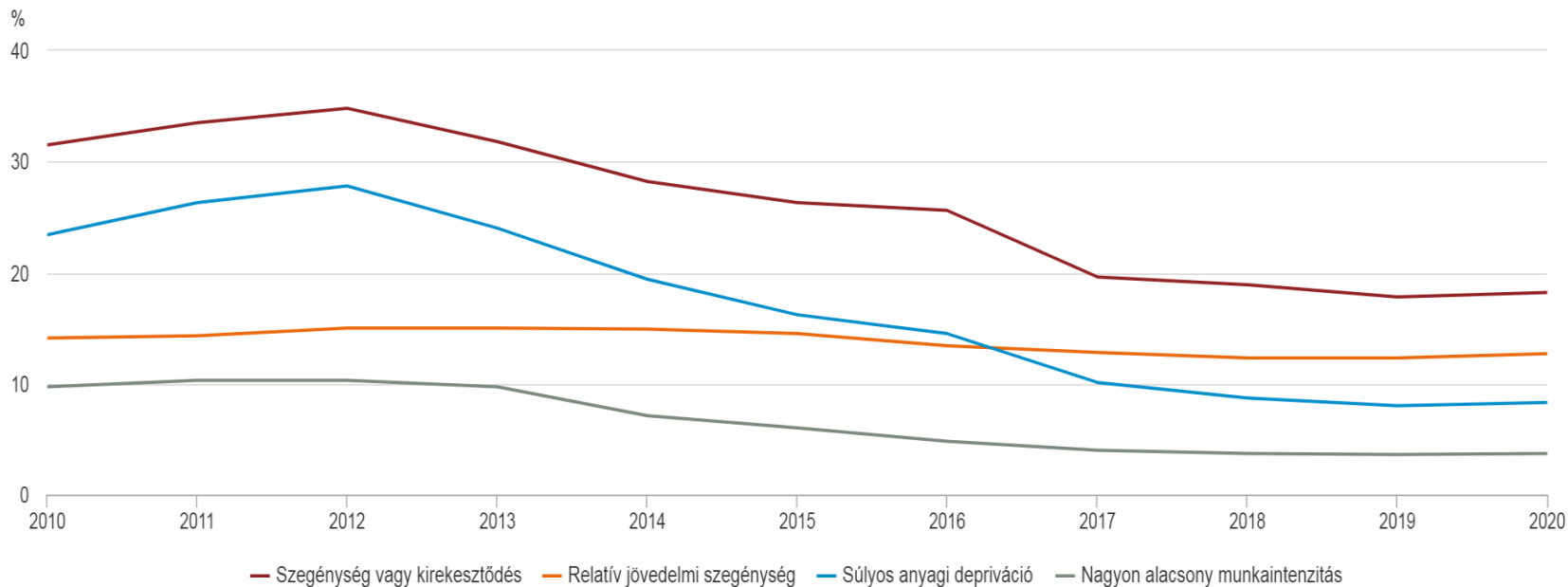

---

3. Kiinduló társadalmi és szakpolitikai helyzet, alapelvek

A szegénység vagy kirekesztődés kockázatának kitettek aránya (%)

Hő térkép

Szegénység, életkörülmények	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya	29,6	29,9	31,5	33,5	34,8	31,8	28,2	26,3	25,6	19,6	18,9	17,7	18,2
roma						89,86	83,7	82,8	75,6	67,8	63,2	52,9	66,6
nem roma						29,77	26,8	24,5	24,7	18,5	17,3	16,9	17,1
Relatív jövedelmi szegénységi arány	12,4	12,3	14,1	14,3	15	15	14,9	14,5	13,4	12,8	12,4	12,2	12,7
roma						67,9	63,1	54,7	48,4	40,9	38,4	34,7	36,4
nem roma						13,1	13,7	13,2	12,8	12,1	11,4	11,8	11,9
Súlyos anyagi depriváció	20,3	21,6	23,4	26,3	27,8	24	19,4	16,2	14,5	10,2	8,7	8	8,3
roma						78,1	67,8	63,9	55,5	53,7	43,4	30,9	46,3
nem roma						22,1	18,1	14,7	13,8	9,1	7,5	7,5	7
Nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásban élők aránya (0-59 éves)	12	11,3	12,8	13,5	13,6	12,8	9,4	8,2	6,6	5,7	5,1	4,9	3,7
roma						45,3	26,7	35,9	25,2	15,1	13,8	16,6	20,3
nem roma						8,4	6,6	5,2	4,5	3,9	3,3	4,7	3,1
Szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettség aránya a 0–17 évesek körében	37,2	38,7	40,4	41,9	43,9	41,8	36,1	33,6	31,6	23,8	22,7	17,7	20,2
Relatív jövedelmi szegénységi arány a 0–17 évesek körében	20,6	20,3	23,7	22,9	23,8	25	22,7	19,9	14,8	13,8	11,6	9,5	11,9
Súlyos anyagi depriváció a 0–17 évesek körében	25,5	28,8	30,4	34,1	35,6	31,9	24,9	21,1	19,2	15,2	13,1	11	11,3
Nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásban élők aránya a 0–17 évesek körében	11,9	13,9	14,8	16,4	15,1	15,2	11,2	9,2	7,5	4,8	4,6	5,3	5
A foglalkoztatott nélküli háztartásokban élő 0–17 éves gyermekek aránya**			15,1	15,2	14,4	13,3	10,0	8,1	7,2	6,7	5,5	5,0	5,3
roma						53,7	41,4	30,6	29,2	28,5	25,2	27,3	26,6
nem roma						9,3	8,1	6,4	5,5	5,3	4,3	3,8	4,2

KIÉPÜLT FELZÁRKÓZÁSI PROGRAMOK

		Foglalkoztatás	
		"Nő az esély", roma nők a szociális gondozásban, 1530 fő	Családi porta program, szociális földprogram 164 településen Termelőműhelyek
		Roma mentorok, mentorhálózat 83 mentor és tapasztalati szakértő	
		Felnőttképzés	
		"Aktívan a tudásért" képzések: 13400 végzett felnőtt Komplex felzárkózási képzések	
		Felsőoktatás	
		Roma Szakkollégiumok 11 helyszín, 328 hallgató	Út a diplomához ösztöndíj évente 500-600 hallgató
Középsiskola			
Tanoda: délutáni tanulási program 183 tanoda, 5100 diák	Roma lányok programja: Bari shej 1800 lány	Útravaló ösztöndíj program 10000 diák	Arany János Tehetséggondozó Program 220 diák
Gandhi Gimnázium: nemzetiségi oktatás és nemzetiségi kultúra			
Általános iskola			
Tanoda: délutáni tanulási program 183 tanoda, 5100 diák	Kollégium Plusz: általános iskolai kollégium, 9 helyszínen 250 gyermek	Roma lányok programja: Bari shej 1800 lány	
Óvoda			
Esélyteremtő óvoda 570 helyszínen 21000 gyermek			
0-3 éves gyermekek		Jó kis hely program: 400-500 gyermek	
Biztos Kezdet Gyerekházak 186 helyszín, 2500 gyermek			
Járások a gyermekek esélyeiért: 70000 fő			
Komplex telepprogram: 97 településen 122 szegregátum, 30000 fő			

KIÉPÜLT FELZÁRKÓZÁSI PROGRAMOK

+ FETE

Helyi, települési sajátosságokon alapuló:

Jelenlét pont			
Ügyfélfogadás	Kriziskezelés	Közösségfejlesztés	Családokkal való kapcsolattartás
Egészségügyi szűrések, egészségügyi ellátásokhoz juttatás			
Gazdaságfejlesztés, foglalkoztatás			
Munkerőpiaci mentorálás	Foglalkoztató műhelyek, üzemek	Kertprogram, munkaszocializáció	Közfoglalkoztatás
Települési környezet, lakhatás			
Lakhatási körülmények javítása, településkép javítása		Szociális lakásügynökség	Megújuló energia
Gyerekek, fiatalok			
Tanoda	Prevenció	Sport, Szimfónia program	Mozgó játszótér
Kora gyermekkor - "Első ezer nap"			
Védőnő Plusz	Biztos Kezdet Gyerekház	Egészséges fejlődés, és életvitel támogatás	

Foglalkoztatás	
"Nő az esély", román nők a szociális gondozásban, 1530 fő	Családi porta program, szociális földprogram 164 településen Termelőműhelyek
Roma mentorok, mentorhálózat 83 mentor és tapasztalati szakértő	

Felnőttképzés	
"Aktívan a tudásért" képzések: 13400 végzett felnőtt Komplex felzárkózási képzések	

Felsőoktatás	
Roma Szakkollégiumok 11 helyszín, 328 hallgató	Út a diplomához ösztöndíj évente 500-600 hallgató

Középszkola			
Tanoda: délutáni tanulási program 183 tanoda, 5100 diák	Roma lányok programja: Bari shej 1800 lány	Útravaló ösztöndíj program 10000 diák	Arany János Tehetséggondozó Program 220 diák
Gandhi Gimnázium: nemzetiségi oktatás és nemzetiségi kultúra			

Általános iskola		
Tanoda: délutáni tanulási program 183 tanoda, 5100 diák	Kollégium Plusz: általános iskolai kollégium, 9 helyszínen 250 gyermek	Roma lányok programja: Bari shej 1800 lány

Óvoda	
Esélyteremtő óvoda 570 helyszínen 21000 gyermek	

0-3 éves gyermekek Biztos Kezdet Gyerekházak 186 helyszín, 2500 gyermek	Jó kis hely program: 400-500 gyermek
Járások a gyermekek esélyeiért: 70000 fő	
Komplex telepprogram: 97 településen 122 szegregátum, 30000 fő	

A stratégia alapelvei (*mainstreaming*)

1. **A felzárkózás összkormányzati prioritása**
2. **Felzárkózás-alapú helyi fejlesztéspolitika**
3. **Integráció** elve, a szegregáció és a diszkrimináció csökkentése
4. **Komplexitás és koncentráció** a programok esetében
5. **Innováció és fenntarthatóság: mainstreaming**
6. **Fokozatosság:** a leginkább hátrányos helyzetűekre való célzás, a leghatékonyabb intézkedések előresorolása
7. **Biztos kezdet, biztos jövő:** segítség az egész életút során
8. **Átfogó megközelítés,** az ágazati intézkedések összehangolása
9. **Személyes felelősségen és részvételen** alapuló programok
10. **„Semmit rólunk, nélkülünk.”**
11. **Megalapozott tervezés,** rendszeres mérés
12. **Romákról szóló, de nem csak roma stratégia**
13. **Cél az esélyek egyenlősége, kiemelt figyelem a roma nőkre**

Országos

Roma Koordinációs Tanács

Társadalmi Felzárkózási
és Cigányügyi Tárcaközi Bizottság

„Legyen jobb a gyermekeknek” ÉB

Emberjogi Roma Tematikus
Munkacsoport

Megyei

Roma Platform rendezvények

Megyei felzárkózási fórumok

Járási

Járási felzárkózási kerekasztalok
(a 36 legnehezebb helyzetű járásban)

Települési

Helyi Esélyegyenlőségi Program fóruma

Az MNTFS értékelése: az Állami Számvevőszék jelentése, 2020 június

- **Jelentés a szegénységi küszöb alatt élők felemelése érdekében kidolgozott stratégiák végrehajtásáról 2010 és 2018 között :**
  - kialakításra kerültek a **szervezeti keretek, a koordináció,**
  - kijelölésre kerültek a **felelősök**
  - kialakításra került a **nyomonkövetés** rendszere
- **A Stratégia megvalósítása eredményes volt:**
  - a 2020-ra meghatározott nemzeti **célkitűzések a kitűzött céldátumot megelőzően teljesültek**
  - a szegénységben élők számának **csökkenése meghaladta a nemzeti vállalásban szereplőt (vállalás: 450 ezer, tényleges csökkenés: 908 ezer)**

---

4. A stratégia beavatkozási területei

A stratégia beavatkozási területei*

- B.1. Születés és gyermekkor
- B.2. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- B.3. *Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód*
- B.4. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, *szociális gazdaság*
- B.5. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási- és *energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem*
- B.6. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- B.7. *Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés*
- B.8. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és *Kárpát-medencei partnerség*
- B.9. A stratégia nyomon követése, monitoring

---

* Dőlt betűvel az új vagy a korábbiakhoz képest hangsúlyosabban szereplő területek.

A stratégia beavatkozási területei

1. Helyzetelemzés és elért eredmények
2. Kihívások
3. Beavatkozási irányok

B.3. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód*

Alfejezet:

Addiktív szerek használata, droghasználat

Kihívások

- A mélyszegénységben élők drogfogyasztásának mérséklése, az ellátórendszerhez való hozzáférés egyenlőtlenségeinek feloldása, az információhiány megszüntetése.

---

* A fejezet kiemelt hivatkozási alapjai a *Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2009-2024*, a *Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020* „Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen” című dokumentum, valamint az *Európai kábítószer-jelentés 2019. Tendenciák és fejlemények*. EMCDDA, Lisszabon, 2019.

Droghasználat - Főbb beavatkozási irányok

1. **A kábítószer-használat és a kábítószerekkel kapcsolatos problémák megelőzése**, ártalomcsökkentés és a kliensek nyomon követése az európai nemzeti drogstratégiák jó gyakorlatainak figyelembevételével, a lakosság megszólításával és a veszélyeztetett csoportokra irányuló célzott prevencióval és megoldásokkal, digitális eszközök alkalmazásával. A motivált szerhasználók magasabb szintű ellátást biztosító addiktológiai intézményekbe történő irányítása megkereső programok segítségével.
2. **Addiktológiai szakember és kapacitás, valamint az ellátórendszer lefedettségének erősítése** elsősorban a kistélepüléseken, szegregátumokban. A szociális munkások és egyéb segítő szakemberek támogatását, felkészültségük javítását, az ellátórendszerrel szembeni bizalom erősítését, a helyi (szociális és egészségügyi) szakemberek közötti együttműködés javítását célzó képzési programok megvalósítása.
3. Az új pszichoaktív anyagokkal foglalkozó **európai uniós Korai Jelzőrendszer és kockázatértékelés megerősítése**.
4. Az egészségfejlesztési, rehabilitációs, **drogprevenációs programok és ellátások elérhetővé tétele az ifjúsági korosztály számára**, ehhez a végső célcsoportra irányuló digitális megoldások fejlesztése, amelyek kiterjednek a digitális platformokkal összefüggésbe hozható viselkedési függőségekre is. Továbbá digitális képzési anyagok fejlesztése a gyermekekkel, családokkal, fiatalokkal dolgozó egészségügyi, szociális szakemberek és pedagógusok számára a szenvedélybetegségekről, a rövid intervencióról (brief intervention).

---

5. Az MNTFS 2030 első intézkedési terve 2024-ig

1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozat

B.1. Születés és gyermekkor	6	
B.2. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig	24	
B.3. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód	14	
B.4. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság	13	
B.5. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási- és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem	9	
B.6. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás	10	
B.7. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés	6	
B.8. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség	3	
B.9. A stratégia nyomon követése, monitoring	5	
	Intézkedések száma összesen	90

Droghasználat - Intézkedések

III. 4. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy a szolgáltatáshiányos településeken, illetve az elmaradott településrészekben javuljon az önkormányzatok által biztosított humán **közszolgáltatásokhoz való hozzáférés**, különös tekintettel a családokról, gyermekekről, fogyatékos személyekről, időskorúakról, **szenvedélybetegekről**, pszichiátriai betegekről és hajléktalan emberekről **gondoskodó szociális alapellátások** vonatkozásában. A költségvetési lehetőségeknek megfelelően szükséges a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása új szolgáltatások megszervezésével, illetve a már működő ellátások infrastrukturális fejlesztésével.

Felelős: gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter
szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter
területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter
felnőttképzésért felelős miniszter

Határidő: a TOP Plusz tervidőszak ütemezésének megfelelően, 2021-től, folyamatos

Droghasználat - Intézkedések

III. 10. Folytatni kell a hátrányos helyzetű településeken tapasztalható szerhasználat kezelésével és megelőzésével kapcsolatos pilot programot, valamint ki kell kiterjeszteni azt a „Felzárkózó települések” programba bevont további településekre.

Felelős: kábítószer-megelőzésért és kábítószerügyi koordinációs feladatokért felelős miniszter

Határidő: folyamatos

Droghasználat - Intézkedések

III. 12. Az iskola-egészségügy és a védőnői szolgálat prevenciós munkájának megerősítésén belül szükséges a teljes körű iskolai egészségfejlesztés továbbfejlesztése, gyakorlati megvalósulásának elősegítése, különösen a hátrányos helyzetű településeken. **Szükséges a függőségek komplex megelőzése** - beleértve a digitális függőségeket is - a szociális kompetencia és készségek fejlesztésével, iskolán kívüli színtereket és családokat is bevonva, különös tekintettel a hátrányos helyzetű célcsoportra.

Felelős: szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter
oktatásért felelős miniszter
egészségügyért felelős miniszter

1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozat

a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021-2024. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről

2022-től beszámolók készülnek: 2023 – 2025 – 2027 – 2029 - ?

Tárcák: március 1. -> BM: május 31.

Köszönöm a figyelmet!